

Neves Bódva-völgyiek

Edelény (ÉM) - Száz esztendeje született neves Bódva-völgyi emberek tiszteletére rendeznek emlékhangversenyt - az Avas Fűvészei Egyesület közreműködésével - ma, kedden este fél 6-tól az edelényi Városi Könyvtárban. A koncert előtt felavatják az Edelényi Pantheon két új emléktábláját.

- Az emlékhangversenyt öt, száz éve született Bódva-völgyi tiszteletére szerveztük - mondta Laki Lukács László, a könyvtár igazgatója. - A koncert előtt délután 5-kor felavatjuk az Edelényi Pantheon két új emléktábláját. Eddig csak egy név szerepel ott: Csenkeszfai Pócs András református lelkészé. Amikor azt avattuk, elhatároztuk, hogy a későbbiekben több más emléktábla kerül ide. Így most Ipacs Xavér Ferencé, aki 1722-ben - 275 éve - született városunkban. Jezsuita paptanár, egyházi író volt. A másik most avatandó táblán Kachelmann Kurt neve szerepel, aki 1897. december 9-én, tehát pontosan száz éve született Edelényben. A sarvasi mezőgazdasági iskola tanára, majd igazgatója volt. Több szakkönyvet írt, tankönyveket, melyeket a ma is használnak mezőgazdászaink.

Az emlékhangverseny egyik ünnepeltje is a mezőgazdász. Rajta kívül Balázs Ferenc, Fábry Zoltán, Lánzy Margit, Gyűlvézi István tiszteletére csendülnek fel a Haydn-, Mozart-, Farkas-dallamok. Balázs Ferenc laki református igazgató-kántortartó volt. Nyugdíjazása után Edelénybe költözött feleségével, több mint 20 esztendőn éltek és alkotott még itt. Edelényi kötődésű Gyűlvézi István református lelkész is, aki 1929-től '68-ig itt szolgált. Versei, egyházi írásai, prédikációi jelentek meg a korabeli lapokban a háború előtt. De önálló kötetek is vannak. Nevéhez fűződik - Schulek Jánossal együtt - az edelényi öregtemplom műemléki feltárása, helyreállítása 1929 és '32 között.

Fábry Zoltán író, publicista a Bódva-völgy egyik legnagyobb személyisége. Születésének századik évfordulóján, augusztus 10-én Edelényből is többen elmentek a stózi ünnepségre. Lánzy Margit színművésznő 1897. augusztus 15-én született Bódvarákón. A '30-as években saját színtársulatot alapított, színműveket fordított a magyar színház számára.

Laki Lukács László elmondta, közös rendezvénye ez a könyvtárnak az Edelényi Lakosokért Alapítvánnyal, a Fábry Zoltán Bódva-völgyi Népfőiskolával, illetve az Edelényi Városszépítő Egyesülettel. És része a Hazatérők-sorozatnak, amelynek célja az elszármazottakkal való kapcsolattartás, a hagyományok ápolása, gyökerek keresése.

A rossz törvény is jobb a semminél

Az Országgyűlés ma délután szavaz a kulturális törvénytervezetről

Miskolc (ÉM - DK, HI) - Az egyszerűen: kulturális, bonyolultabban: a kulturális javak védelméről, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvénytervezet vitáját és zárószavazását tartja ma délután az Országgyűlés. Nagy szakmai vitákat kavart, hogy - miután más jellegűek a feladatok - szabad-e közös törvénnyel szabályozni a kultúra különböző területeit. A szakemberek nem gondolják hiba nélkülinek a tervezetet, de sokkal nagyobb az örömük, hogy lesz törvény...

- Mi a kollégáimmal elsősorban annak örülünk, hogy végre lesz törvény - kezdi Veres László, a Herman Ottó Múzeum igazgatója. - Még akkor is jó a törvény, ha rossz. Hiszen módosítani esetleg lehet később, de ha nincs, az mindenképpen akadályozza a munkánkat. Az előző múzeumi törvény 1963-ban született, azóta sok területen használhatatlanná vált. Az új múzeumi törvény végre jogilag is rendbeteszi a munkánkat. A múzeumok fenntartása szempontjából nagyon fontos, hogyan illeszkedik majd a kulturális törvény az önkormányzatihoz.

Elmondta az igazgató, hogy az új törvény nem érinti olyan mértékben a szakmai munkát, mint a régi. Az ugyanis részletesen meghatározta, hogyan kell például leltározni. Kevesbé foglalkozott viszont a régészeti területek védettségével, amit a mostani törvény nagyon komolyan vesz.

Van viszont, ami kimaradt a tervezetből:

- Az önkormányzati törvény életbelépésével a műtárgyaknak meg kellett keresni a tulajdonosa-

it - meséli a muzeológus. - Ezért szétbontották a gyűjteményeinket, egyházi, helyi, megyei önkormányzati tulajdonra. A szerencsi múzeumban például a tárgyak fele a szerencsi önkormányzaté. A sárospatai múzeumban 90 százalék fölött van a sárospatai önkormányzat tulajdona. De azt senki nem határozta meg, hogy milyen kötelezettségei vannak az önkormányzatoknak, ha a tulajdont megszerezték.

A végső szövegezés még nem jutott el az igazgatóhoz, így nem tudja, sikerült-e elérni a szakmai fórumoknak, hogy a támogatási rendszert a múzeumban kezelt tárgyak, illetve az ott dolgozó muzeológusok számára arányában határozza meg. Ha nem sikerült, akkor a múzeumok továbbra is kiszolgáltatottak a fenntartónak, nem pedig a gyűjtemény nagyságától függ, mennyi pénz áll rendelkezésünkre.

Duplázott normatíva

A kulturális törvény állami finanszírozási garanciákat nyújt. Meghatározza, hogy az adott évben az állami normatíva mértéke nem lehet kevesebb, mint a két évvel azelőtt a településen az összes közművelődésre elkülönített összeg 60 százaléka. Emellett pozitív visszacsatolást is teremt: egy bizonyos évben a normatív támogatás 5 százalékaival megegyező összeget a Belügyminisztériumnál el kell különíteni. Az egyes önkormányzatok ebből kaphatnak fejlesztéseikhez anyagi segítséget, de csak akkor, ha ők is hozzáadnak egy bizonyos összeget. Így minél többet költ az önkormányzat a közművelődésre, annál több központi kiegészítést kaphat.

- A kulturális törvény közművelődésre vonatkozó részének

A törvényjavaslatban jelentős részt kapott a régészet Fotó: D. K.

egyik leglényesebb pontja, hogy az állami normatíva a duplájára emelkedik - mondta Földházi István, a sárospataki Művelődés Háza igazgatóhelyettese. (1997-ben egy lakosra 250 forint jutott, '98-ban tehát 500 forint várható.) Földházi István kiemelte, megelégedésükre zárult a művelődési házak létét érintő vita. Utolsó értesülései szerint ugyanis a törvény előírja az önkormányzatoknak a közösségi szintér biztosítását. A kulturális törvény mindezek mellett lehetőséget biztosít majd a minőségi munka díjazására is.

Könyvtári kötöttségek

- Nagyon régen várja a szakma a könyvtári törvényt - mondja Környey Lászlóné, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója. - Azért is nagyon jó, hogy lesz, mert lezár több korábban nyitott, vitás kérdést. Megfogalmazza a működés szakmai kereteit, a nyilvános könyvtári ellátás feltételeit.

Annak mindenki különösen örül, hogy rögzíti a fenntartáshoz és a fejlesztéshez szükséges finanszírozási formákat is. Például azt, hogy a könyvtári rendszer működéséhez szükséges pénzügyi részét az államnak kell megfizetnie a művelődési minisztérium költségvetésében is. Vagy hogy a könyvtárközi kölcsönzést közpénzből finanszírozzák. Ez sok gondot okozott, hiszen elég sok pénzbe került az egyes könyvtáraknak. Ami újdonság, hogy bárki tarthat fenn közönyvtárat, láthat el nyilvános lakóhelyi könyvtári feladatokat, ha az előírásoknak megfelel.

Fontosnak tartja az igazgató, hogy az általános nyilvános könyvtári szolgáltatás biztosítása kötelező lesz. A beiratkozási díjat is szabályozza a törvény, mégpedig úgy, hogy alapul veszi az adott könyvtárban előző évben beszerzett dokumentumok átlagárát. Ezzel azt szeretnék elérni, hogy arányban legyen a beiratkozási díj és a szolgáltatás.

Vagyunk egypáran...

A három-, négy- és ötajtós Swifték évek óta biztosan tartják vezető helyüket a hazai eladási listákon. Az új Swifték magasabb komfortja és fokozott biztonsága csak továbbnövelte a mi autónk népszerűségét.

Egy Suzuki Önre is vár.
Ne várjon feleslegesen!

... akik szeretjük, ha az autónk elvisz bárhová.

Vagyunk egypáran, akiknek nem mindegy, hogy egy tankolással meddig autózhatunk, vagy hogy milyen gyakran és mennyit kell szervizre költenünk.

És persze az sem mindegy, mennyibe kerül a biztosítás és a súlyadó, és hogy a különböző alapfelszereltségű modellekhez kiegészítő extrákat is választhatunk.

Vagyunk egypáran, akiknek az autózás gondtalan öröm.

SUZUKI. A mi autónk.